

Välkommen med dina åsikter. Redaktör för Ordet fritt är Anneli Petterson tel 0611-55 48 49. Insändare skickas till ordet.fritt@allehanda.se, eller med post till: Ordet fritt, Redaktionen, 8 Skriv kortfattat. Ange alltid namn, adress och telefonnummer. Namnlösa bidrag publiceras ej. ÖA förbehåller sig rätten att förkorta och redigera insända manuskript. Refuserade bidra

ÖA

2011-05-23

Den arabiska våren i Nordafrika och i Mellanöstern

DEBATT

Stellan Bäcklund

Ordförande Örnsköldsviks FN-förening

■ Vi har nu bevittnat hur diktaturerna i Tunisien och Egypten störtats med relativt fredliga medel, däremot i Libyen möttes det folkliga upproret med stridsflyg, pansarvagnar och kraftigt artilleri från den nu förhatliga Khadaffi-regimen.

I dagarna har även arresteringsorder gått ut från den Internationella Brottsmålsdomstolens (ICC) chefsåklagare mot Khadaffi själv, sonen Saifal-Islam och säkerhetschefen Abdullah al-Senusi. En utredning ska göras på uppdrag från FN om eventuellt brott mot mänskligheten. Mänskliga sköldar lär ha använts som stridstaktik framför allt i staden Misrata där striderna varit och lär vara intensiva fortfarande.

Att nu säkerhetsrådet inom FN gett i uppdrag åt ICC att utreda brotten i Libyen är ändå högst kontroversiellt inte minst därför att tre av de permanenta medlemmarna i rådet nämligen USA, Ryssland och Kina inte har anslutit sig till ICC. Alla tre medlemmarna var motståndare till inrättandet av domstolen 2002. (114 länder har anslutit sig). Kritiken mot domstolen är stor i Nordafrika och i andra arabländer och för övrigt inom AU (Afrikanska Unionen); enbart förbrytelser i Afrika har dragits inför domstolen. Hittills!

Vi har nu sett hur miljontals människor i Nordafrika och vidare i Mellanöstern gått ut på gator och torg med icke-våld som princip och högröstat gjort sina stämmor hörda och i flertalet fall gjort detta ytterst med livet som insats. Med krav om okränkbar rätt till demokrati och frihet. Demonstrationer som spridit

sig till Jordanien, Bahrain, Jemen, Algeriet, Marocko, Syrien och även till det hårt krigsdrabbade Irak där hela rättsapparaten för övrigt håller på att bryta samman. Frihetstorgen är med andra ord fyllda över i stort hela arabvärlden.

Enigheten bland mas-sorna kommer att ställas på hårda prov, vägen till reell demokrati är lång som bekant. Interventionen i Libyen har i stort välkomnats här hemmavid, ses som ett nödvändigt ont för att stoppa tyrannen Khadaffis blodbad.

De brutala övergreppen i Syrien med tanks och krypskyttar mot den protesterande civilbefolkningen har redan skördat hundratals liv, nu ska sanktioner tydligen sättas in mot den förhatliga regimen där. Äntligen händer något, tar tid att skapa enighet mellan EU och USA även i det här fallet.

Demokratiaktivister har

även gjort sina stämmor hörda i Förenade Arabemiraten (UAE) bland annat i emiraten Abu Dhabi och Dubai. Även här kräver man konstitutionella förändringar med fria och rättvisa val, protester som i stort mötts av tystnad från västvärlden. Likgiltigt lugn råder inför dessa små men ändå betydande folkliga uppror.

Många frihetstörstande människor världen över undrar nu varför just den folkliga kampen för demokrati och mänskliga rättigheter i Libyen ska stödjas men inte den i övriga länder? Varför tala med dubbla tungor? Vilka olika intressen ligger bakom? Stödet anses ojämnt fördelat!

Runt 80 procent av världens oljereserver idag finns inom detta konfliktområde, en olja med hög kvalitet och som också ligger nära mar-ken med låga produktionskostnader som följd.

Vapenhandeln med

gynnsamma kontrakt går också kors och tvärs i området, en handel som pågick långt före den arabiska våren. Nu ska Sverige stoppa sin vapenhandel till icke demokratiska stater, även om man slirat lite på just begreppet demokratiska tydligen.

Det faktum att nu FN aktivt griper in i Libyen ställer också stora förväntningar på omvärldens framtida engagemang även i övriga stater förutom Libyen, allt för att skydda civilbefolkningen från fortsatta massmord och grova kränkningar av mänskliga rättigheter.

Extrema klassklyftor råder med totalt genomkorrumpierande statsapparater med i det närmaste total ansvarsfrihet för poliskärer och säkerhetsstyrkor; med andra ord väntar enorma insatser med långsiktigt engagemang. Fredsprojektet EU kommer att ställas på fortsatt hårda utmaningar!